

dimecres, 16 de desembre de 2015

L'impacte científic de les universitats catalanes per sobre la mitjana mundial

L'ACUP presenta l'Informe 2015 sobre els indicadors de recerca i innovació

Les universitats públiques catalanes ocupen posicions destacades en producció científica i impacte, en els contextos europeu i mundial, malgrat una despesa en R+D per sota de la mitjana. L'[Informe d'Indicadors de Recerca i Innovació 2015](http://www.indicadorsuniversitats.cat/) [<http://www.indicadorsuniversitats.cat/>] elaborat per l'[Associació Catalana d'Universitats Públiques](http://www.acup.cat/) [<http://www.acup.cat/>] (ACUP), que s'ha presentat avui a l'edifici històric de la Universitat de Barcelona, revela que l'impacte de les publicacions de les universitats públiques catalanes és un 33% superior a la mitjana mundial.

L'informe analitza els recursos, la producció i la transferència de coneixement i inclou un monogràfic dedicat a l'emprenedoria universitària. La presentació ha anat a càrrec del president de l'ACUP i rector de la Universitat Politècnica de Catalunya, Enric Fossas, acompanyat pel rector de la Universitat Autònoma de Barcelona, Ferran Sancho, i presidit per Josep. M. Martorell, director general de Recerca de la Generalitat de Catalunya.

Aquest informe palesa, com ho han fet els anteriors, que, quant a producció i a nivell d'eficiència, el sistema català de recerca i innovació té un gran potencial, malgrat els continuats descensos en la inversió en R+D. En el període 2009-2013, els fons competitius i no competitius de les universitats i els ens vinculats han patit un descens significatiu. Amb l'avançament de dades del 2014 es veu un canvi de tendència a l'alça respecte el finançament públic de la recerca i conseqüentment en la captació de fons competitius.

L'Informe evidencia descensos en les dades de patents i empreses derivades, tot i que encara no es tenen les del 2014. En les conclusions de l'informe de 2014, l'ACUP es fixava com a objectiu que les universitats públiques catalanes "s'apropessin més a la societat per tal de treballar conjuntament per incentivar la societat a ser més innovadora". El present informe conclou que caldrà redoblar els esforços en aquest sentit si es vol que el sistema català de recerca, i especialment les seves universitats, tinguin la innovació com una prioritat per a transformar la societat i l'economia del país.

Recursos econòmics

Pel que fa al finançament públic de la recerca, després d'un nou descens l'any 2013, tant en els competitius com els no competitius, l'Informe conclou que s'ha tocat fons. L'avançament de dades de l'any 2014 mostra un increment del 37% en els fons competitius i d'un 10,5% en els no competitius respecte a l'any 2013. D'altra banda, el finançament competitiu continua sent la principal font de finançament, amb un 65% respecte al no competitiu (35%). En el 7è Programa marc de la Comissió Europea (2007-2013), Catalunya va captar 846 milions d'euros,

dels quals 341 milions, un 40%, van ser captats per les universitats catalanes. En els darrers anys, els fons competitius europeus i internacionals han estat al voltant de 48 M€. En l'exercici de 2013 va incrementar-se un 35%, fins a arribar a 64,8 M€.

En el període 2009-2013, els fons no competitius de les universitats i els ens vinculats han patit un descens del 55%, passant de 176,8M€ l'any 2009 a 79,1M€ l'any 2013. Una trajectòria semblant ha seguit el finançament competitiu de les universitats, que s'ha reduït en un 44% en només 4 anys (218,44M€ l'any 2010, 121,55M€ l'any 2013).

Producció científica

La producció científica, mesurada com a mitjana de publicacions per investigador equivalents a jornada completa, ha tingut la següent evolució positiva en els darrers anys: 1,18 publicacions (2012), 1,23 publicacions (2013) i 1,33 publicacions (2014). Tot i que la inversió en R+D està per sota de la mitjana de la UE-15 (la inversió en R+D a Catalunya respecte el PIB és del 1,47%, mentre que a la UE és 2,03%), el gran impacte de les publicacions científiques demostra un alt nivell d'eficiència del sistema de recerca català. Pel que fa a tesis doctorals, s'ha seguit la mateixa tendència a l'alça, amb un increment del 35% en els darrers cinc cursos. Tot això fa que les universitats públiques catalanes ocupin posicions destacades en producció científica i, sobretot, en impacte, en els contextos europeu i mundial.

Transferència de coneixement

En temes de transferència i innovació, malgrat que hi ha un lleuger descens en les peticions de patents prioritàries (84 sol·licituds l'any 2013), a nivell qualitatiu es manté el nombre d'extensions internacionals de patent per la via Patent Cooperation Treaty (PCT) (70 extensions l'any 2013). Respecte a les empreses derivades, l'any 2013 n'hi havia 90 d'actives. En els darrers anys han tingut un descens important: 156 (2011), 118 (2012) i 90 (2013), probablement a causa de la fragilitat d'aquestes empreses de nova creació i a les dificultats per aconseguir finançament. Cal destacar l'alta capacitat de Catalunya en l'atracció de fons europeus en la convocatòria europea Proof of Concept, on se situa en 5è lloc en nombre de concessions per milió d'habitants, per davant del Regne Unit, França o Alemanya.

TEXT: Oficina de Mitjans de Comunicació de la Universitat Politècnica de Catalunya / ACUP